

Nadační fond Jaroslava Heyrovského, Na Truhlářce 4, Praha 8

Jaroslav Heyrovský Endowment Fund

IČO: 604320047

Výroční zpráva o činnosti

Nadačního fondu Jaroslava Heyrovského za rok 2019

Schválena na zasedání správní rady
Nadačního fondu Jaroslava Heyrovského dne 24. 6. 2020

1. Historie

Ustavující schůzka zakladatelů, navržené správní rady a členů čestného předsednictva Nadace Jaroslava Heyrovského se konala 16. 6. 1993 v Institutu dětí a mládeže Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (IDM MŠMT) v Praze 2, kde byl projednán první návrh statutu a zakládací listiny.

Dne 10. 9. 1993 byla Nadace Jaroslava Heyrovského zaregistrována na Obvodním úřadu Praha 2. Po přestěhování sídla nadace – IDM MŠMT – na začátku roku 1997 do Prahy 10, byla nadace přeregistrována u Obvodního úřadu Praha 10 (15. 10. 1997).

Podle zákona o nadacích 227/1997 Nadace Jaroslava Heyrovského následně požádala o zápis do nadačního rejstříku už jako Nadační fond Jaroslava Heyrovského (NF JH, od 3. 3. 1999).

Národní institut dětí a mládeže Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (NIDM MŠMT) – nástupnická organizace IDM MŠMT – byl ministerstvem ke dni 31. 12. 2013 zrušen. NF JH tak změnil sídlo a jeho současná adresa je **Na Truhlářce 4/2066, Praha 8**.

2. Úvod

Tato zpráva o činnosti NF JH je zpracována za období kalendářního roku 2019. Jednotlivé aktivity a plán činnosti NF JH byly dále upřesněny zasedáním správní rady 20. června 2019.

3. Předávání Cen NF JH

Hlavní a tradiční akcí NF JH je každoroční udílení Cen NF JH navrženým laureátům ze Středoškolské odborné činnosti (SOČ) a zvolených předmětových soutěží, které probíhá v prosinci při příležitosti výročí narození prof. Jaroslava Heyrovského (*20. 12. 1890).

Udělování Cen NF JH se datuje od roku 1994, kdy byly ceny uděleny jednotlivě za originální řešení vítězi Matematické olympiády – programování, dále vítězi praktické části Biologické olympiády a dvěma autorům vítězné práce SOČ z fyziky. Od roku 1996 se rozšířil počet oceňovaných soutěží dále o Matematickou olympiádu kat. A, Fyzikální olympiádu, Chemickou olympiádu kat. A a kat. E, a začaly být oceňovány dvě až čtyři vybrané práce ze Středoškolské odborné činnosti. Později byly přibrány i humanitní předmětové soutěže: Olympiáda v českém jazyce a Soutěž mladých historiků (později Dějepisná olympiáda).

Za úspěchem žáků v předmětových soutěžích stojí velmi často jejich učitelé, ačkoliv obvykle tvrdí, že jejich žáci jsou tak výjimečně nadaní, že jejich pomoc příliš nepotřebují. I kdyby to byla pravda, tak zájem učitele o výsledky žáka je vždy motivující a povzbuzující. Správní rada (SR) NF JH si plně uvědomuje význam a přínos učitelů pro rozvoj talentovaných žáků, a proto se snaží – v rámci finančních možností – oceňovat i učitele laureátů Ceny NF JH.

Udílení Cen NF JH za rok 2019 proběhlo u příležitosti nedožitých 129. narozenin prof. Jaroslava Heyrovského ve středu 11. prosince 2019. Ceny byly již tradičně předány v aule Ústavu fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR, v. v. i. (dále jen ÚFCH JH) v Praze 8, Dolejškova ul. 3. Obdrželo je celkem jedenáct středoškoláků z celé České republiky (viz *Příloha 1*). Na

předávání Cen NF JH byli pozváni a ocenění i učitelé oceněných žáků. Akce se dále zúčastnili i rodiče, konzultanti, předsedové ústředních komisí olympiád a další milí čestní hosté.

Přítomné přivítala jménem ÚFCH JH Ing. Květa Stejskalová, CSc. Své zdravotní krátkce přednesli i někteří čestní hosté. Jménem Národního institutu pro další vzdělávání (NIDV) a jménem MŠMT promluvila Mgr. Irena Hošková, náměstkyně ředitelky NIDV. Jaroslava Heyrovského a jeho odkaz novým generacím představila Ing. Květa Stejskalová, CSc., prostřednictvím krátké prezentace a prezentací nového kalendáře Příběh kapky 2020, který obdrželi nejen ocenění žáci a pedagogové, ale i další hosté.

Autoři tří oceněných prací SOČ Vojtěch Dientsbier (obor Fyzika), Veronika Babyrádová (obor Zemědělství) a Kateřina Dvořáková (obor Stavebnictví) představili krátkce své práce.

Při příležitosti předávání Cen NF JH Český svaz vědeckotechnických společností (ČSVTS) finančně ocenil pět pedagogů či konzultantů, jejichž žáci i získali ocenění ČSVTS již na celostátní přehlídce SOČ v Opavě v červnu 2019. Ocenění předával profesor Jaromír Volf, emeritní předseda ČSVTS (viz *Příloha 2*).

Na akci se vedle NF JH a ÚFCH JH AV ČR dále významně podílel i NIDV. Akci podpořila knihovna AV ČR.

Ceny NF JH předávali náměstkyně NIDV Mgr. Irena Hošková spolu s Ing. Mirkou Fatkovou, vedoucí Talentcentra NIDV, Ing. Květa Stejskalová, CSc. z ÚFCH JH AV ČR a PaedDr. Milan Škrabal, předseda Ústřední komise Stredoškolské odborné činnosti. Ocenění žáci obdrželi finanční odměnu ve výši 2 000 Kč, pamětní list a medaili, roční předplatné časopisu Vesmír, knižní ceny a věcné dary od společnosti Metrohm Česká republika s.r.o. a ÚFCH JH.

Ocenění učitelé a konzultanti obdrželi finanční dar 1 000 Kč, pamětní list, roční předplatné časopisu Vesmír, knižní ceny a věcné dary od společnosti Metrohm Česká republika s.r.o. a ÚFCH JH AV ČR. Seznam jedenácti oceněných žáků a jejich učitelů či konzultantů je obsahem *Přílohy 1* této zprávy.

Po oficiální části byl prostor i na neformální rozhovory s hosty a s laureáty.

Fotodokumentace je k dispozici na www.njh.cz v rubrice fotogalerie (ukázka z fotogalerie viz *Příloha 3*).

4. Sponzoři, partneři, patroni

NF JH získal už v roce 2016 stálého sponzora: společnost Metrohm Česká republika s.r.o. Jeho podpora pokračovala i v roce 2019 (finanční dar 55 000 Kč). Rovněž pokračovala podpora dalšího sponzora společnosti DataApex, s.r.o., která přispěla i v roce 2019 darem 10 000 Kč.

Nakladatelství Academia opět, jako každoročně, věnovalo oceněným žákům i učitelům hodnotné knižní dary prostřednictvím Knihovny AV ČR. Knižním darem v roce 2019 přispěl i NIDV. S darem v podobě předplatného časopisu Vesmír jak pro oceněné žáky, tak pedagogy, se připojilo vedení časopisu Vesmír.

5. Hodnocení akcí pro učitele a žáky středních a základních škol

V roce 2019 uspořádal ÚFCH JH 120 popularizačních a vzdělávacích akcí/programů pro studenty vysokých škol, žáky středních a základních škol, děti z předškolního vzdělávání a zájemce z široké veřejnosti, které navštívilo celkem 8 550 účastníků. Jejich cílem je popularizovat vědu a vědce s jejich výsledky a šířit odkaz nositele Nobelovy ceny za chemii Jaroslava Heyrovského, jenž dnešní ÚFCH JH založil (v 50. letech 20. století jako Polarografický ústav). Na jejich uspořádání se tak, jako každoročně, spolupodílel i NF JH.

Podrobný harmonogram programů roku 2019 pod názvem *60 let Nobelovky 2019* je archivován ve webové aplikaci popularizačního projektu Tři nástroje s adresou

<http://www.3nastroje.cz/detail.php?p=50>

Přehled nejvýznamnějších popularizačně-vzdělávacích programů a akcí roku:

O festivalu *Týden vědy a techniky TVT 2019* vědci ÚFCH JH připravili pro veřejnost setkání s vědou a výzkumem v podobě různých programů rozprostřených celkem do pěti různých dnů. Vznikla pestrá ochutnávka vědy, kterou navštívilo celkem 360 zájemců.

Pro žáky a pedagogy středních škol pokračoval program *Den (s) vědcem* zahrnující workshopy, praktická měření či popularizační přednášky a exkurze. Žáci ze základních či mateřských škol z celé ČR absolvovali workshopy *Chemie není nuda* (2. stupeň ZŠ) nebo chemická divadla představující chemii a profesi vědce pod názvem *Posviť si citronem na duhu* (1. stupeň ZŠ a předškoláci). Zájemci o chemii navštěvovali dvouměsíční chemické kroužky (celkem 25 dětí).

Zájemcům z veřejnosti byl také věnován program sobotních workshopů (1x měsíčně) pod názvem *Cesta za Nobelovkou* – 35 dětí ve věku 5–15 let mělo opět možnost seznámit se s chemií a s fyzikou prostřednictvím experimentování v laboratoři.

24 středoškoláků ze 17 škol z celé ČR navštívilo tradiční týdenní srpnovou školu (19.–23. 8. 2019) *NANOškola 2019*, která byla již počtvrté podpořena projektem MŠMT v programu Podpory nadaných žáků SŠ a ZŠ (projekt 0033/7/NAD/2019).

Celoroční stáže v projektu *Otevřená věda AV ČR 2019* v ÚFCH JH absolvovalo 15 středoškoláků. Dalších 23 středoškoláků sem docházelo na své mimoškolní stáže (s podporou projektu MŠMT 0038/7/NAD/2019 v programu Podpory nadaných žáků SŠ a ZŠ), či zde žáci absolvovali odborné praxe (sedm žáků několika pražských škol či SPŠCH z Ostravy). V rámci tohoto projektu proběhl i týdenní kurz chemických experimentů s názvem *Neon v Boru*, kterého se účastnilo deset středoškoláků.

ÚFCH JH se i nadále podílel na vzdělávání žáků středních škol v rámci dvou projektů *Šablony SŠ* v programu *OP VVV* (strukturální fondy MŠMT) řešených Masarykovou střední školou chemickou (Praha 1) a Biskupským gymnáziem Žďár nad Sázavou.

V roce 2019 ÚFCH JH uspořádal celkem deset výstav: pětkrát vlastní putovní výstavu *Příběh kapky* připomínající vědce Jaroslava Heyrovského: 28. výstava ve Strakonících, 29. a 31. výstava proběhla v Praze, spolu s krátkým jednodenním zastavením části výstavy v Karolinu Univerzitě Karlovy u příležitosti slavnostního připomenutí 60. výročí udělení Nobelovy ceny J. Heyrovskému (10. 12. 2019), 30. výstava ve Frýdku-Místku. Virtuální podoba výstavy, která trvá od roku 2009, a za celou dobu jejího trvání ji navštívilo okolo 31 000 návštěvníků, je aktualizována na její webové stránce s adresou <http://www.heyrovsky.cz>. V komorní Galerii 4P

ÚFCH JH proběhly samostatné výstavy s různou tematikou: tradiční každoroční výstava *Nejen prací živ je vědec*, výstava *Svět podle Hieronyma Bosche* (od Svatopluka Civiše, která proběhla celkem dvakrát: jednou v Galerii 4P a jednou v Gymnáziu Botičská v Praze 2), výstava *Jiří Suchý: Grafiky* a výstava fotografií *Josef Zoser: Tiché návraty*.

6. Správní rada

Správní rada se sešla v průběhu roku 2019 celkem třikrát:

- 20. 6.: projednána účetní uzávěrka roku 2019, výroční zpráva 2019, plán prací na 2. pololetí roku 2019, doplnění správní rady o nové členy: Mgr. Petra Baratha, Ph.D. a Ing. Jana Hrabovského,
- 16. 10.: v neúplném složení – operativní schůzka za účelem přípravy předávání Cen NF JH 2019,
- 11. 12.: Slavnostní předávání Ceny NF JH v ÚFCH JH.

7. Správní orgány Nadačního fondu Jaroslava Heyrovského

Správní rada pracovala ve složení.

Členové správní rady:

- Mgr. Jitka Macháčková, předsedkyně SR, čestná předsedkyně SOČ
- doc. RNDr. Leo Boček, CSc., Matematická olympiáda, Matematicko-fyzikální fakulta, Univerzita Karlova
- doc. RNDr. Karel Holada, CSc., Pedagogická fakulta, Univerzita Karlova; Vysoká škola chemicko-technologická v Praze
- Ing. Květoslava Stejskalová, CSc., tajemnice zástupce ředitele pro vzdělávání ÚFCH JH, místopředsedkyně SR
- prof. Ing. Bohumil Vybíral, CSc., Fyzikální olympiáda, Univerzita Hradec Králové
- Ing. Miroslava Fatková, vedoucí Talentcentra NIDV
- doc. RNDr. Jan Kotek, Ph.D., Chemická olympiáda, Přírodovědecká fakulta, Univerzita Karlova
- Mgr. Petr Barath, Ph.D., Metrohm Česká republika, s.r.o.
- Ing. Jan Hrabovský, Matematicko-fyzikální fakulta Univerzity Karlovy

Revizor:

- Ing. Helena Božková

8. Vztahy s veřejností

V médiích byly v souvislosti se slavnostním předáváním Cen NF JH zveřejněny stručné informace. Na slavnostním předávání Cen NF JH pořídil štáb České televize, jako každoročně, záznam včetně rozhovoru s vybranými laureáty. Krátká reportáž nebyla však ve večerních Událostech (jak bylo původně plánováno) odvysílána. Důvodem zřejmě byla prezentace tragické

události v ostravské nemocnici ze dne 10. 12., které byl věnován téměř veškerý čas zpravodajské relace.

Průběžně je aktualizována webová stránka NF JH (www.njh.cz), která byla spuštěna v roce 1999 (*Příloha 4 – graf sledovanosti*).

9. Další osvětové aktivity

NF JH aktivně spolupracoval s Talentcentrem NIDV (Ing. M. Fatková). Další pracovníci NIDV se aktivně účastní předávání cen.

Prostřednictvím místopředsedkyně Ing. K. Stejskalové, CSc. a Ing. M. Fatkové se NF JH účastní nejrůznějších kulatých stolů, besed a přednášek v souvislosti s péčí o nadané žáky v rámci ČR – např. Tvůrčí dílny SOČ v Brně, Konference českých nadějí (MUNI), České hlavy (hlavičky), Otevřené vědy AV ČR, akcí Jihomoravského centra pro mezinárodní mobilitu atp.

10. Stručná informace o hospodaření v roce 2019

Nadační příspěvky byly v roce 2019 poskytnuty ve výši 33 000 Kč. Oceněno bylo celkem jedenáct laureátů, z nichž každý obdržel dar ve výši 2 000 Kč, a spolu s nimi také jedenáct pedagogů/konzultantů, přičemž každý z nich obdržel peněžní dar ve výši 1 000 Kč (*Příloha 1*). Ke dni 31. 12. 2019 NFJH disponoval finančními prostředky v celkové výši 62 917,28 Kč.

NF JH v tomto účetním období nevyplatil žádné mzdy ani odměny členům správní rady ani jiným osobám či subjektům.

Veškerá účetní dokumentace za rok 2019 je součástí archivu vedeného NF JH.

11. Poděkování

Patří všem členům správní rady a spolupracovníkům, kteří bez nároků na honoráře spolupracují obětavě s naším nadačním fondem.

Mimořádný objem práce odvedla opět paní Ing. Květa Stejskalová, CSc., s výstavou Příběh kapky o Jaroslavu Heyrovském a spolu s celou řadou doprovodných akcí. I mimo Prahu soustavně šíří dobré jméno profesora Jaroslava Heyrovského. Děkujeme i dalším nejmenovaným pracovníkům ÚFCH JH AV ČR při popularizaci odkazu J. Heyrovského. Děkujeme paní Haně Francové (ÚFCH JH AV ČR) za pořízení fotografií z předávání Cen NF JH 2019.

Velmi si ceníme pomoci Talentcentra NIDV MŠMT, především paní Ing. Mirky Fatkové, Ing. Jany Ševcové a dalších ochotných spolupracovníků.

Poděkování patří sponzorům – společnosti Metrohm Česká republika s.r.o. a DataApex, s.r.o. – za finanční podporu aktivit NF JH a vedení časopisu Vesmír za cenu v podobě ročního předplatného časopisu. Děkujeme i Knihovně AV ČR a Nakladatelství Academia za dlouholetou přízeň, které se nám od nich dostává v podobě knih pro oceněné žáky a pedagogy.

12. Základní informace o Nadačním fondu Jaroslava Heyrovského

- Sídlo: 180 00 Praha 8, Na Truhlářce 4/2066
- Ing. Květa Stejskalová, CSc.; kontakt do zaměstnání: ÚFCH JH AV ČR, Dolejškova 3, 182 23 Praha 8; telefon: 26605 3265
- fax předsedkyně SR: 284681229, mobil 777 910 661
- www.njh.cz, info@njh.cz
- bankovní spojení: 4565359/0800 (ČS a.s., Praha 2) – běžný účet
- IČO: 60432047
- Anglický název: Jaroslav Heyrovský Endowment Fund

13. Závěr

Veškeré aktivity a činnosti probíhaly dle stanoveného plánu a v souladu s posláním NF JH a jeho statutem.

Celkově je možno konstatovat, že záměry pro rok 2019 byly splněny.

Výroční zpráva o činnosti NF JH v roce 2019 byla projednána a schválena na pravidelné výroční poradě správní rady dne 24. 6. 2020.

Příloha č. 1

Laureáti Cen Nadačního fondu Jaroslava Heyrovského 2019

Matematická olympiáda, kat. A

Jméno	Josef Minařík
Škola	Gymnázium, Brno, třída Kapitána Jaroše 14
Další ocenění	<i>Cena NF JH za rok 2018 V roce 2019 vítěz Matematické olympiády, kat. P; Fyzikální olympiády; bronzová medaile z Mezinárodní fyzikální olympiády a z Mezinárodní matematické olympiády</i>
Učitel	Mgr. Aleš Kobza, Ph.D. <i>Pedagog, který je oceňován opakovaně.</i>

Matematická olympiáda, kat. P

Jméno	Jiří Kalvoda
Škola	Gymnázium, Brno, třída Kapitána Jaroše 14
Učitel	Mgr. David Klaška, Fakulta informatiky, Masarykova univerzita <i>Jako žák získal za své matematické úspěchy Cenu NF JH v letech 2008, 2009 a 2010.</i>

Fyzikální olympiáda

Jméno	Michal Jireš
Škola	Gymnázium Františka Martina Pelcla, Rychnov nad Kněžnou, Hrdinů odboje 36
Další ocenění	<i>Bronzová medaile z Mezinárodní fyzikální olympiády</i>
Učitel	Mgr. Pavla Šmídová

Chemická olympiáda kat. A

Jméno	Filip Svěrák
Škola	Gymnázium, Brno, třída Kapitána Jaroše 14
Další ocenění	<i>Stříbrná medaile z Mezinárodní chemické olympiády</i>
Učitel	Mgr. Veronika Kyasová

Chemická olympiáda kat. E

Jméno	Jakub Košík
Škola	Střední průmyslová škola chemická Brno, Vranovská, příspěvková organizace
Učitel	Mgr. Radek Matuška <i>Pedagog, který je oceňován opakovaně.</i>

Biologická olympiáda

Jméno	Jiří Janoušek
Škola	Gymnázium, Praha 4, Budějovická 680
Další ocenění	<i>Vítěz ústředního kola BiO i jeho praktické části; Cena NF JH za rok 2018</i>
Učitel	RNDr. Daniela Borůvková

Dějepisná olympiáda

Jméno	Marie Fornousová
Škola	Gymnázium, Sušice, Fr. Procházky 324
Učitel	Mgr. Libuše Potužáková

Olympiáda v českém jazyce

Jméno	Aurélie Puzrlová
Škola	Arcibiskupské gymnázium (Praha 2)
Učitel	Mgr. Marie Roháčková

Středoškolská odborná činnost

Obor 02 – Fyzika

Jméno	Vojtěch Dienstbier
Škola	Slovanské gymnázium Olomouc
Název práce	<i>Určení vlastností nové proměnné hvězdy typu Delta Scuti</i>
Další ocenění	<i>Cena UNIVERSUM v soutěži České hlavičky 2019</i>
Učitel	doc. RNDr. Marek Wolf, CSc., Astronomický ústav Akademie věd ČR

Obor 07 – Zemědělství

Jméno	Veronika Babyrádová
Škola	Gymnázium a Střední odborná škola zdravotnická a ekonomická Vyškov, příspěvková organizace
Název práce	<i>Studium chemické podstaty fyzikální dormance semen hrachu setého</i>
Další ocenění	<i>Účast v soutěži Swiss Talent Forum; Cena ČSVTS za rok 2019</i>
Učitel	Mgr. Monika Čechová, Přírodovědecká fakulta, Univerzita Palackého v Olomouci

Obor 11 – Stavebnictví

Jméno	Kateřina Dvořáková
Škola	Střední průmyslová škola stavební Josefa Gočára, Praha 4, Družstevní ochoz 3
Název práce	<i>Hydrofilní kompozity a architektura</i>
Další ocenění	<i>Cena ČSVTS za rok 2019</i>
Učitel	Ing. Jindřich Vorel, Ph.D. <i>Pedagog, který je oceňován opakovaně.</i>

Příloha č. 2

Ceny ČSVTS – ocenění pedagogů/konzultantů vítězných SOČ prací v pěti oborech

Obor	Soutěžící	Konzultant	Pracoviště
05	Ondrej Cenek	Mgr. Petra Jáklová	Gymnázium Aloise Jiráska, Litomyšl, T. G. Masaryka 590
07	Veronika Babyrádová	Mgr. Monika Čechová	Katedra anorganické chemie, Přírodovědecká fakulta, Univerzita Palackého v Olomouci
08	Šimon Suchopárek	doc. Ing. Jiří Vojar, Ph.D.	Katedra ekologie, Fakulta životního prostředí, Česká zemědělská univerzita v Praze
11	Kateřina Dvořáková	Ing. Jindřich Vorel, Ph.D.	SPŠ stavební Josefa Gočára Praha 4, Družstevní ohoz 3
12	Jakub Seidl	Mgr. Magdalena Janichová Mgr. Tomáš Fabián	PORG – gymnázium a základní škola, o. p. s.

Příloha č. 3

Ukázka z fotogalerie z předávání Cen NF JH za rok 2019

Obr. 1: Hosty přivítaly Mgr. J. Macháčková a Ing. K. Stejskalová, CSc.

Obr. 2: K odkazu J. Heyrovského pohovořila krátce Ing. K. Stejskalová, CSc. a představila kalendář Příběh kapky pro rok 2020.

Obr. 3 a, b: Pro své ocenění si přijeli i pedagogové vítězných žáků.

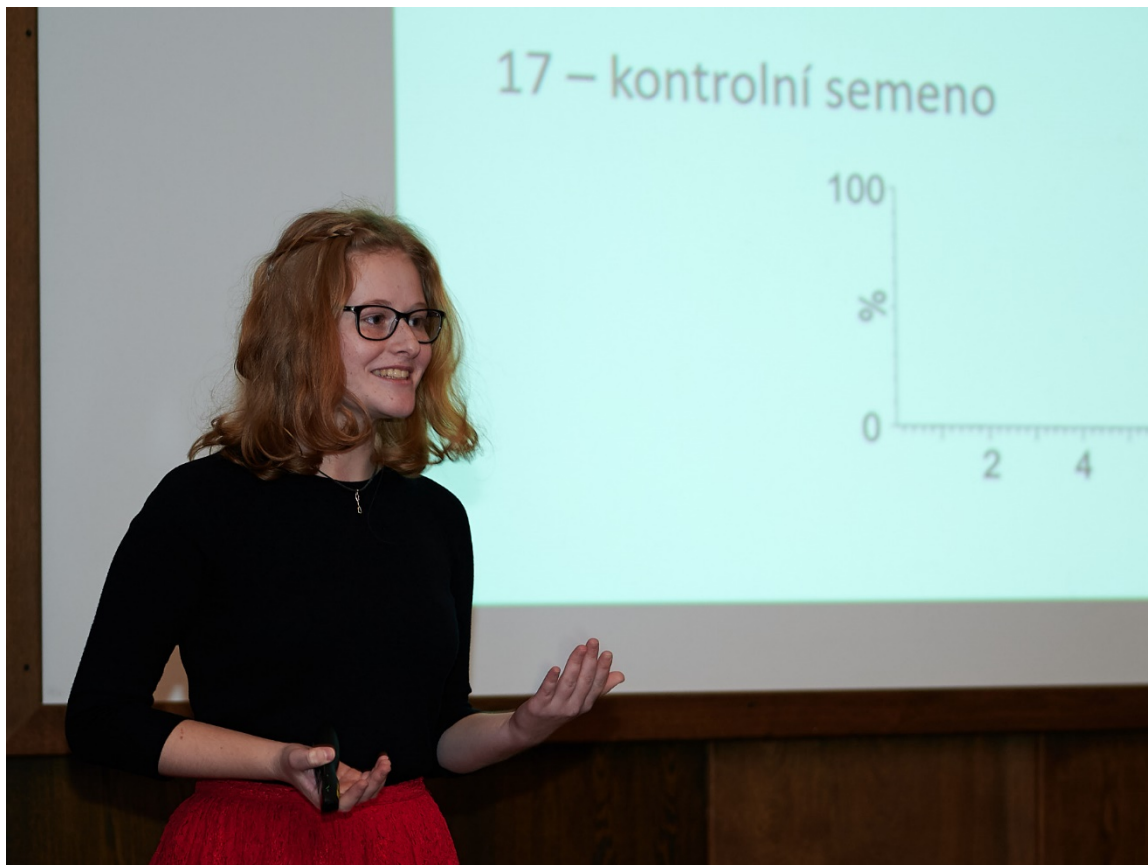

Obr. 4 a, b: Ocenění žáci přebírali diplom, medaili, peněžní a věcné dary.

Obr. 5: Ocenění žákům a pedagogům předávali představitelé NIDV a NF JH.

Obr. 6: Slavnostního předání Cen NF JH 2019 se zúčastnili vedle oceněných žáků i jejich rodiče, pedagogové a konzultanti a řada dalších hostů.

Obr. 7: Svou SOČ práci krátce představila hostům i Veronika Babyrádová (obor Zemědělství).

Obr. 8: Laureáti Cen NF JH za rok 2019.

Příloha č. 4

Graf sledovanosti webové aplikace NF JH za rok 2019

